

Četrta, razširjena in dopolnjena ter prenovljena izdaja antologije *Sončnica na rami* predstavlja najznačilnejše stvaritve tistih slovenskih pesnikov in pesnic, katerih sproščenost in domiselnost v igri z besedami je potrdilo najzahtevnejše občinstvo – otroci.

Izbor Nika Grafenauerja prinaša pesmi iz prvih treh izdaj, obenem pa upošteva nekatere pomembnejše dosežke zadnjih dvajsetih let. Knjigo je na novo ilustriral Damijan Stepančič, njegove podobe, polne razposajene domišljije, bodo otroke povabile v svet pesniških dogodivščin.

SONČNICA NA RAMI

*Pesmi za otroke
od Frana Levstika
do danes*

Damijan Stepančič

Izbral Niko Grafenauer
Ilustriral Damijan Stepančič

1. Naslovnica: Sončnica na rami, originalni podpis avtorja ilustracije Damijana Stepančiča

Engelbert Gangl

ZAJEC

Zajec dolgouhi ti,
kam se ti tako mudi?
Čakaj, rad bi te ujel
in s seboj na dom svoj vzal,
dlačice bom gladil ti,
v teku boš me vadil ti!

»Ne utegnem,« zajček dé,
»dolge moje so cesté,
v deteljo me kliče glad,
a pod grm me vabi hlad;
če bi rad imel me ti,
pa na rep mi daj soli!«

Damijan Stepančič

Radivoj Rehar

MEDVEDOV PLES

Pleši, pleši,
kosmatinek,
da te vidi
mamin sinek!
V levo, v desno
dva koraka,
semkaj, tjakaj
še dva taka!

Hitro brusi
nogi bos;
zame, zase
kruha prosi!

Damijan Krpanič

Srečko Kosovel

DETE NA TRAVI

Ko je sonce posijalo,
se je dete nasmejalo
in razkrililo ročice
v zrak, kjer plavale so ptice,
šum borovcev poslušalo.

Ptičice so mu zapele,
rožice so zadehtele,
zašumeli so gozdovi,
božali so ga vetrovi,
drobno dete je zaspalo.

Damijana Stepančič

4. Srečko Kosovel: Dete na travi, originalni podpis avtorja ilustracije Damijana Stepančiča
(REZERVIRANO!)

OTROK S SONČNICO

Nesem sončnico na rami,
zlat metulj je vzplaval nanjo,
sončnica se je nagnila,
o, da ne bi se zlomila!

Nesem sončnico na rami,
v njej so zlata, zlata zrna,
sončnica se je nagnila,
o, da ne bi se zlomila!

O, metulj razprl je krila,
sapica je vzvalovila,
sončnica se je nagnila,
o, da ne bi se zlomila!

Damijan Stepančič

5. Srečko Kosovel: Otrok s sončnico, originalni podpis avtorja ilustracije Damijana Stepančiča
(REZERVIRANO!)

Branko Rudolf

KROKODIL

V Afriki je reka Nil,
reka Nil.
Notri plava krokodil,
krokodil.
Prav hudobno se drži,
se drži.
Ven iz reke nos moli,
nos moli.
Proč od Nila, psiček mlad,
psiček mlad,
če bi dalje živel rad,
živel rad.
Kaj bo z mamó, vprašam te,
vprašam te,
če te krokodil požre,
te požre?

Damijan Stepančič

Tone Pavček

KAKO RASTE MAMA

Najprej je sama tema,
najprej je velik nič,
potlej je majcena deklica
in iz nje ljubek deklič.

Iz njega mamica zraste,
a raste dolgo in mnogo let,
potem pa je to kar naenkrat
in jaz pridem na svet.

Iz mamice zraste mama
bogvekdaj, kar nekega dne,
ko še sama ne ve, da ji pada
prvi sneg na lase.

Ko jaz odrastem, raste
mama počasi nazaj,
dokler babica ne postane
in pride z vnuki v raj.

Damijan Stepančič

KAJ VSE JE TATA

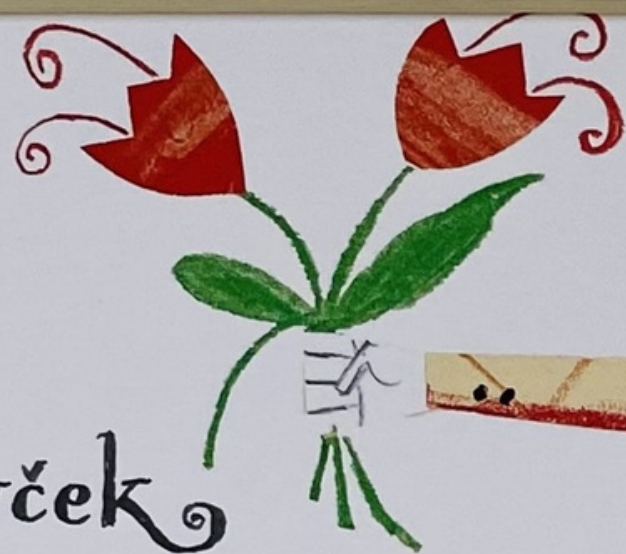
Tata je najprej tata
in sem jaz njegov sin.
Takrat odpreva vsa vrata
igrišč in trgovin.

Sicer je tata v službi
in hodi na delo vsak dan.
A meni pojejo ptički,
ker sem še ciciban.

Tata je važna oseba,
ker je velik, močan.
Vendar ga, kadar je treba,
premagam, četudi sam.

Včasih piše čudne račune
in kot računar je strog.
Takrat me nič ne razume
in kar tako pošlje v kot.

Mama mu pravi tata
in srček, a včasih slon.
A meni je najbolj všeč tata,
ko je moj bojni konj.

8. Originalno podpisana ilustracija avtorja Damijana Stepančiča str. 160, 161
(REZERVIRANO!)

9. Originalno podpisana ilustracija avtorja Damijana Stepančiča str. 174, 175
(REZERVIRANO!)

10. Originalno podpisana ilustracija avtorja Damijana Stepančiča str. 184, 185
(REZERVIRANO!)

Miroslav Košuta

KJE STANUJEŠ, MALA MIŠKA?

Kje stanuješ, mala miška?
Kje stanuješ,
kje domuješ,
kje je tvoja mala hiška?

Tam stanujem, kjer ni mačke.
Tam stanujem,
tam domujem,
kjer ne pridem v njene tačke.

11. Miroslav Košuta: Kje stanuješ, mala miška, originalni podpis avtorja ilustracije Damijana Stepančiča

Niko Grafenauer

MAMA

Mama je od vseh ljudi
najboljša na svetu,
ker se mi rada smeji
in ker je par očetu.

Z mamo se oče poljublja,
z njo hodi spat in z njo vstaja
in kar naprej ji obljublja
vse od kraja.

Z njo se fotografira
objet preko rame
in z njo se prepira,
kadar se vleče zame.

Mama očetu bere misli
in vse njegove želje ugane.
Pomaga mu, kadar so dnevi kisli,
ali če z levo nogo vstane.

Mama ne more biti sama,
ali imeti za par kakšnega strica.
Saj vsi vemo, da je mama
boljša očetova polovica.

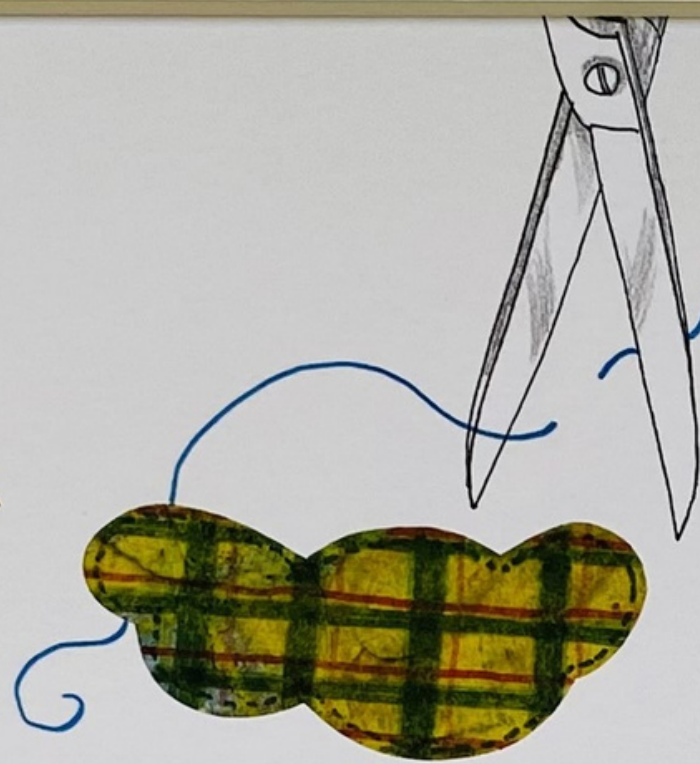
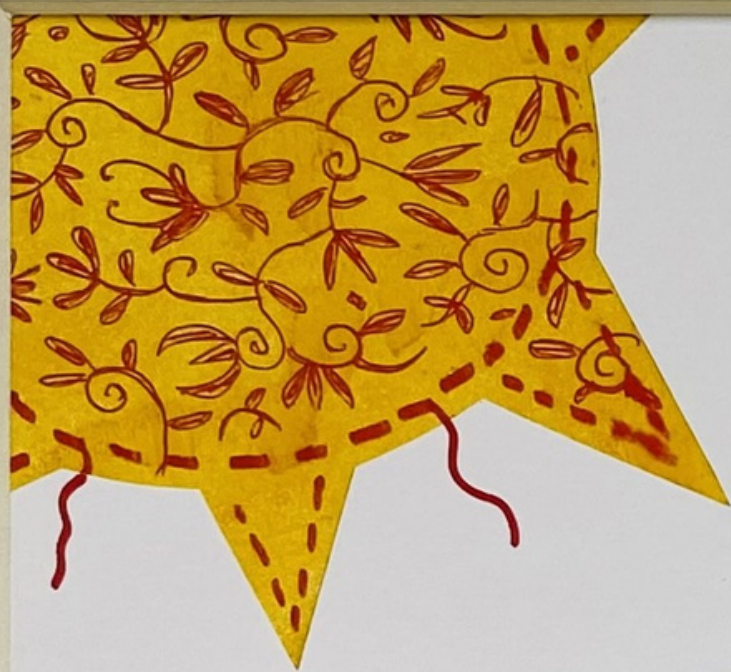
Le kako bi bilo očetu
brez mame,
ko bi ga le pol hodilo po svetu
in nič ostalo zame?

13. Originalno podpisana ilustracija avtorja Damijana Stepančiča str. 254, 255

(REZERVIRANO!)

PSSTTIHOTAPSKA

Pssst!
Tihotapci tihotapimo.

Tihotapci smo tihi.
Tihotapci smo tipi.
Tihotapci smo – tihotipci.

Tihotapci tiho hodimo.
Tihotapci tiho lazimo.
Tihotapci smo tihohodci in tiholazci.

Tihotapci med sabo ne maramo hrupotapcev,
ker hrupotapci ne tihotapijo, ampak hrupotapijo.

Tihotapci pa smo tihi, tihi.
Tihotapci smo – psssttihotapci.

Zato – pssst!

Damijan Stepančič

ŠIVILJA IN PTICA

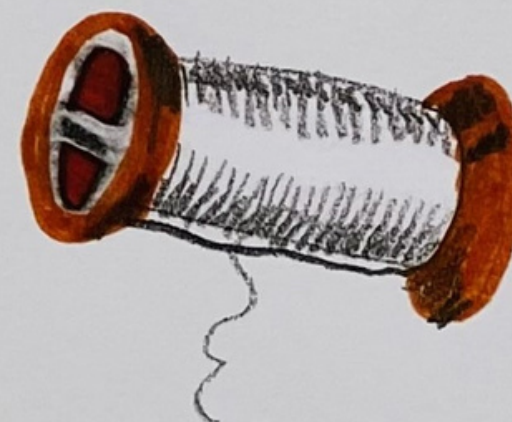
Glej šiviljo ptico,
sinjo repatico!

S krili šiva širni zrak
in raztrgani oblak.

Šiva jug in vzhod,
šiva severozahod.

Šiva zemljo in nebo,
šiva daljo in oko.

Glej šiviljo ptico,
sinjo repatico!

Boris A. Novak

VESELA JUTRANJA USPAVANKA

Bilo je pozno jutro.
Vstal sem in se slekel.
V shrambi sem zaman iskal zobe za ščetkico.
Nato sem si spekel oko na jajca
in pojedla me je žlica.

A še zmeraj sem cel –
cel, debel in vesel!

✧
✧
Boris A. Novak
iz rima

VSE MIRJE JE VSERIMJE

Vsemirje pomeni:
vse mir je!

Vsemirje je vse.
Vsemirje je mir.
Vsemirje je mir vsega.

Mir med vsemi planeti in kometi.
Mir med zvezdoplovi in daljnimi svetovi.
Mir med mesečino in večno vsemirsko tišino.

Mir vsemirja je rima,
ki vse rima.

Rima med vsemi planeti in kometi.
Rima med zvezdoplovi in daljnimi svetovi.
Rima med mesečino in večno vsemirsko tišino.

Tako je vsemirje – vserimje!

Damijan Stepančič

Lila Prap
Lila Prap ☺

KDAJ VEŠ,
DA SI ODRASEL

Da si odrasel, veš takrat:
ko si nehaš vrtati s prstom po nosu,
ko ne smrkaš več v rokav,
ko si znaš sam očistiti čevlje,
ko dosežeš marmelado na najvišji polici v shrambi,
ko lahko nosiš klobuk in kravato brez bojazni,
da bi se ti vsi smejali ...

... in ko si moraš sam kupovati igrače!

Damijan Stepančič

USPAVANKA
ZA OVČKE

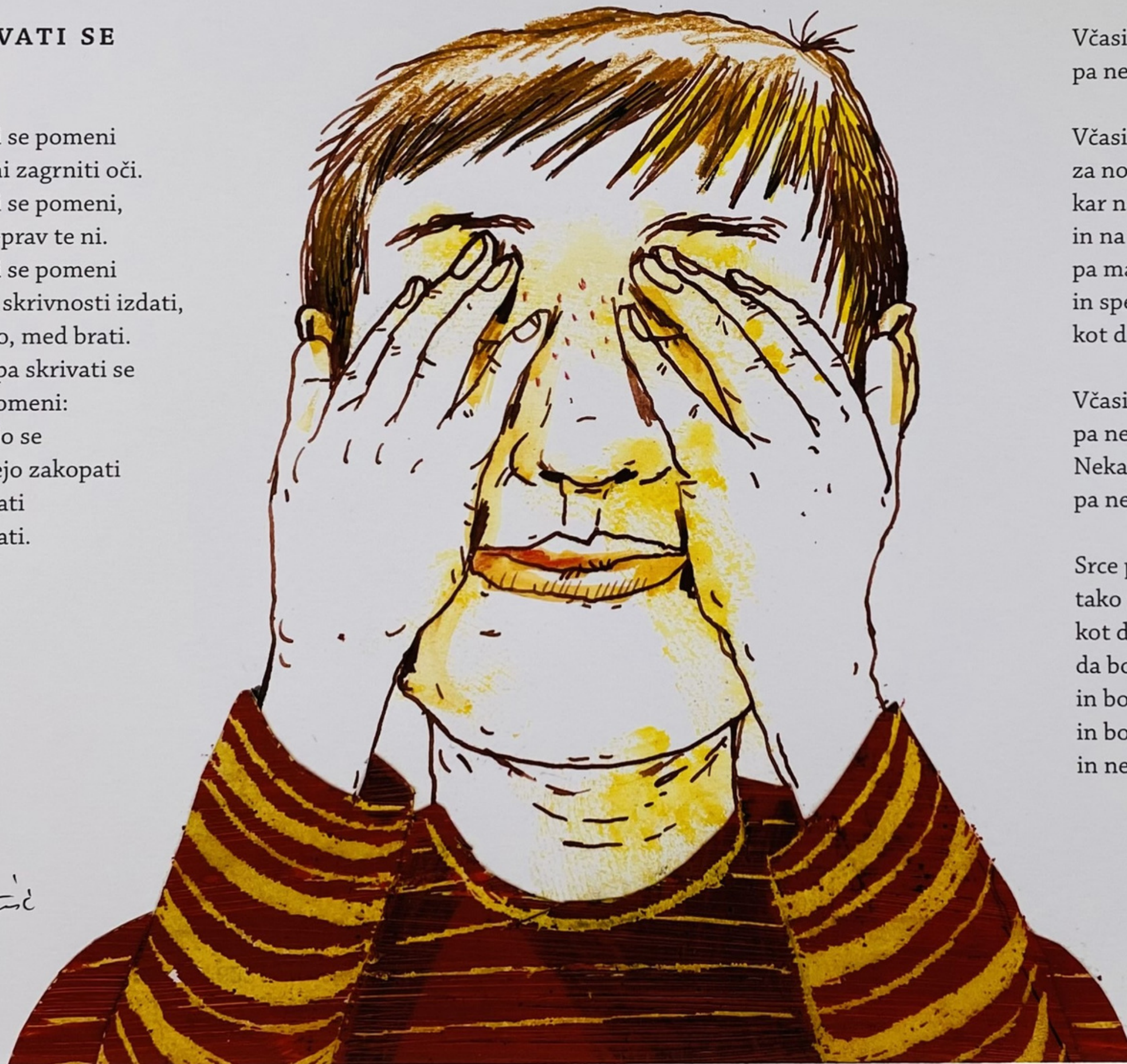
Prva ovčka je zaspana,
nina, nana, nina, nana ...
Prva ovčka že miži.
Druga ovčka je zaspana,
nina, nana, nina, nana ...
Druga ovčka že miži.
Tretja ovčka je zaspana,
nina, nana, nina, nana ...
Tretja ovčka sladko spi,
v sanjah šteje ovčke tri,
nina, nana, nina, nana ...

Vinko Möderndorfer *Vinko Möderndorfer*

SKRIVATI SE

Skrivati se pomeni
z dlanmi zagrniti oči.
Skrivati se pomeni,
da si, čeprav te ni.
Skrivati se pomeni
nobene skrivnosti izdati,
niti tako, med brati.
Včasih pa skrivati se
samo pomeni:
v nedeljo se
pod odejo zakopati
in molčati
in molčati.

Damij Stepančič

VČASIH GREŠ

Včasih greš,
pa ne veš, kam.

Včasih greš
za nosom,
kar naravnost
in na levo,
pa malo na desno
in spet naprej,
kot da svet nima mej.

Včasih greš,
pa ne veš, kam.
Nekaj iščeš,
pa ne veš, kaj.

Srce pa ti utripa
tako močno,
kot da ve,
da boš nekoč našel,
in boš vedel, kam,
in boš vedel, kaj,
in ne boš več sam.

Barbara Gregorič Gorenc

Barbara Gregorič Gorenc

JEZA

Ne bom! Ne bom več priden otrok!

Kot trop divjih kozlov bom zdirjala po stopnišču

in na dvorišču bom pobrala
največji kamen

in ga v sosedovo okno zagnala!

Loputala bom z vrati.
Da naš dojenček ne bo mogel spati.

Mački bom stopila na rep
in papagajčka bom spustila na potep.

Ne bom si rok umila;
ne bom pojedla kosila.

Vsem, prav vsem se bom uprla!

Moja hišica iz kock se je podrla.

Damijan Stepančič

Anja Štefan

Anja Štefan

DEVET POGUMNIH MIŠI

Minuto po dvanajsti,
ko vse je tiho v hiši,
iz luknje se prikrade
devet pogumnih miši.

In zlezejo na pručko
in s pručke na polico
in naši stari mami
odnesejo potico.

A preden vse izgine,
domisli se golazen:
»Pustimo majhno pismo,
da krožnik ne bo prazen!«

In res so napisale:
»Lepo je v vaši hiši.
Prisrčno vas pozdravlja
devet pogumnih miši.«

MIŠKA VZELA JE S POLIČKE

Miška vzela je s poličke
zadnjo vrečico pšeničke.
Mišek vzel je izpod strehe
med, rozine in orehe.
Sta potolkla, pomešala –
glej, potička je nastala!
»Res lepo,« je rekla miška,
»spet diši nam cela hiška.«

Damijan Stepančič

20. Originalno podpisana ilustracija avtorja Damijana Stepančiča str. 374
(REZERVIRANO!)